

Iso-Äiniön, Joenniemen, Myllykselän ja Vähimaan kylälehti

Äinämöinen 1/2018 huhtikuu

MATTI PIETINEN

MATTI PIETINEN

Marjatta Huttunen ja Martta Oksanen (Pyhäjärvi), Liisa-Marjatta Pietinen (Kivennapa) ja Pirkko Lohtari (Härmä) pukeutuivat itsenäisyyspäivänä kansallispukuihin. Sivu 3.

SISÄLTÖ:

- 2 Pääkirjoitus: Vesa Porkola
- 3 Itsenäisyysjuhlat
- 4 Äinään seudun 100-vuotistaival:
Pentti Etu-Seppälä
- 7 Tapahtumia
- 9 Kyläyhdistyksen
uudet jäsenet 2018-2020
- 11 Seikkailu kutsuu, Hilja
- 12 Äiniönjoen myllyt, sahat ja
pärehöylät
- 17 Pilkkitulokset
- 17 Martta-astiat lainaan
- 18 Oman kylän kirjastoa
kannattaa käyttää:
Leena Etu-Seppälä
- 19 Ilmoituksia
- 19 Kylätoimikunnanjäsenet
2018
- 20 Tapahtumat 2018

Pääkirjoitus

Kylätalo kesäksi kuntoon

Hei Teille kaikille Äinään Seudun vaki- ja kesäasukkaille!

Olen asunut Iso-Äiniöllä nyt 2,5 vuotta. Viihdyn täällä erinomaisesti. Olen kotoisin Kauhavalta, Etelä-Pohjanmaalta. Sieltä 45-vuotinen elämän virta on minut kuljettanut tänne Päijät-Hämeen helmeen. Maaseudulta kaupunkien kautta takaisin maaseudulle.

Minulla kävi mukava tuuri, kun naapurini soitti ja pyysi tulemaan kylätoimikunnan vuosikokoukseen. Jostain syystä kuvittelin, että paikalla on vain muutamia. Tämä oli minulle ensimmäinen kerta, kun osallistuin kyläyhdistyksemme toimintaan.

Yllätyin positiivisesti vuosikokouksen osallistujien määrästä. Tuona iltana tulin valituksi puheenjohtajaksi. Tämän jälkeen olen saanut perehtyä muun muassa puheenjohtajan kansioon. Erinomaisesti jäsennetty kansio on ollut suureksi avuksi.

Olin ihmeissäni siitä seikasta, että me emme kerää jäsenmaksuja, emmekä pidä jäsenrekisteriä vaan kaikki toiminta on täysin vapaaehtoista. Toimintaan on helppo tulla mukaan. Miksipä et sinäkin osallistuisi? Yhdessä olemme enemmän!

Kauden ensimmäinen kokous pidettiin kodissani ja tulin kokeneeksi, että toimikuntamme on osaava, aktiivinen ja aikaansaava. Kokous eteni ripeästi ja hyvässä hengessä. On kiva olla osana moisessa ryhmässä. Seuraava kokouksemme järjestyy kylätalollamme ja silloin minäkin pääsen tutustumaan sinne ensimmäistä kertaa.

"Ymmärrän, että ajan rajut muutokset haastavat ihmistä uudelleenlaiseen selviämiskamppailuun. Valintoja on tehtävä entistä enemmän ja tarkemmin. Kylätalomme on eräs tämän muutoksen uhreista, aikaa ja intoa ei ole riittänyt kaikkeen. Mutta vielä ei ole myöhäistä, talo on ikäänsä nähden hyväkuntoinen ja sitä ei ole peruspilattu. Nyt on talon ja sen toiminnan päivytyksen aika. Mutta sitä ei tee kukaan yksin vaan kaikki yhdessä.", kirjoitti Päivi Salojärvi Äinämöinen 2-2017 Pääkirjoituksessaan.

Kylätalomme on tilassa, jossa se tarvitsee nyt kipeästi uuden katon päällensä. Edellinen toimikunta on hakenut ja saanut yhdistyksellemme avustuksen. Kiitos heille siitä hyvästä työstä! Nyt on meidän aika ryhtyä tuumasta toimeen. Saatu avustus mahdollistaa kattotarvikkeiden hankinnan. Tarvitsemme silti kesällä sen talokooporukan tämän asian kuntoon saattamiseksi. Toimikunta on perustanut oman työryhmän tähän projektiin. Talkoisiin ja yleiseen toimintaan liittyen vetoan Sinuun hyvä lukija, jos koet, että sinä voit/haluat antaa panoksesi tähän yhteiseen hyvään, niin ota yhteyttä kyläyhdistykseemme, kiitos.

VESA PORKOLA

Vesa Porkola
puheenjohtaja

Kunniavartiosto Pro Patria -patsaalla 5.12.2017

TUULA AALTONEN

Pro Patria -patsaalla Juha Kamppila ja Risto Nurminen laskivat havuseppeleen ja nostivat lipun valaistuun lipputankoon, jossa se sai olla läpi yön. Kunniavartiossa seisoivat Markku ja Antti Riukka.

Itsenäisyysjuhlat 6.12.2017

TUULA AALTONEN

Siiri Niemimäki on tornin huipulla Ida Paavolan ja Aino Myllytie nostamana.

MATTI PIETINEN

Mirjami Puska lauloi Finlandia Hymnin.

Kyläyhdistyksen puheenjohtaja Päivi Salojärvi toimi juontajana 70 hengen itsenäisyysjuhlassa. Mirjami Puska lauloi juhlan Finlandia-hymnin ennen juhlaruokailua. Cheerleader-tytöt Siiri Niemimäki, Ida Paavola ja Aino Myllytie esittivät nostotemppuja. Pentti Etu-Seppälä kertoi Äinään seudun kylien historiasta. Martta Oksanen muisteli Asikkalan murteella kylien menneistä vuosista. Hämäläisten laulu johdatteli kahvitaulle ja Oi maamme päätti arvokkaan juhlan. Kotiin lähtöhetkellä taivaalle lennätettiin värikkäitä rauhanyhtyä.

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

TUULA AALTONEN

Suomi 100 -juhlapöytä.

Äinään seudun 100-vuotistaival

Kyliemme elämä hiljentynyt

MATTI PIETINEN

Suomen itsenäisyys on saavuttanut 100 vuoden merkkipaalun Suomen itsenäisyydenaikaa on käsitelty monipuolisesti eri mediassa, joten tässä käsitellään pääosin itsenäisyyden alkuaikojen vaiheita ja sitä, millainen Äinään seutu ja erityisesti Iso-Äiniön kylä olivat 100 vuotta sitten.

Iso-Äiniön väestöstä on tarkat tilastot. Niiden mukaan täällä asui talollisväkeä 99 henkeä, palkollisia 20, itsellisiä 177, torppareita 48, käsityöläisiä 36 eli yhteensä 380 henkeä. Kylässä oli kymmenkunta torppaa, ja useita mäkitupia. Käsityöläisjoukon muodostivat seppä, suutari, räätäli ja neljä mylläriä perheineen. Tiloja kylässä oli kaikkiaan 28. Viljelystiloja niistä oli 22, ja ne olivat 18 eri omistajan hallussa.

TILOJEN KOKO

Kartanoita tai suuria maatiloja täällä ei juuri ollut. Iso-Äiniön, Myllykselän ja Vähimaan alueella oli kuitenkin muutama yli sadan hehtaarin tila. Joenniemen tilat olivat kaikki edellä mainittuja pienempiä.

Iso-Äiniöllä oli kolme isoa taloa. Suurin niistä oli pinta-alalla mitattuna valtion virkatalo Pellilä 640 ha. Toiseksi isoin oli Pietilä-Mäkelä-Honkala, jolle oli kertynyt pinta-alaa 490 ha. Kolmas oli Inkilä-Kirkola, jonka pinta-ala oli 245 ha. Myllykselässä oli yksi iso talo, Riukka. Vähimaassa oli samoin vain yksi talo, Kommeri.

ASUTUS

Iso-Äiniöllä asutus oli keskittynyt pääosin maantien varteen Äiniönjoen eteläpuolelle. Mäkelänmäelle oli muodostunut ryhmäkylä, jota kutsuttiin Yläpiän kyläksi. Joen pohjoispuolen asutusta kutsuttiin Alapiän kyläksi. Kylän keskus oli kuitenkin muodostunut sillan lähistölle yhteismaan läheisyyteen. Sinne rakensi myös Lauri Lilja kaupansa, siellä oli myös kylän postitoimisto ja myöhemmin puhelinkeskus.

KESKUSTAN NIMIÄ

Kylän keskustalle annettiin monia nimiä. Sitä kutsuttiin Isoksi kyläksi, Keskikyläksi ja leikkillisesti Saaren kaupungiksi. Yläpiän kylämuoto säilyi entisellään uusjakoon saakka eli 1930-luvun alkuun asti. Joen pohjoispuolen tilakeskukset siirrettiin kauemmas pelloille ennen uusjakoa. Kylän pohjoispäähän nykyisen Kirkolantien varrelle syntyi mäkitupalaisryhmä. Kauemmas tienvarrelta muodostuneet asutusryhmät saivat nimensä talojen mukaan. Niitä kutsuttiin Kyöstilän, Kirkolan, Antsillan ja Karsillan kulmaksi.

UUSJAKO

Uusjaossa kymmenkunta vuotta myöhemmin maarekisteriin merkittiin 73 tilaa. Ne muodostuivat taloista, torpista ja mäkituvista. Uusjako vei Yläpiän alueelta taloja ympäröiville pelloille. Näitä olivat Kokkola, Uusi- ja Vanha-Pietilä ja molemmat Humpilat. Toinen Humpila oli sijainnut Hentilää vastapäätä tien toisella puolella ja toinen Tuukkalan tien varrella. Uusjaon seurauksena kylän eri alueiden välinen hierarkia menetti merkitystään, ja talon kuuluminen pääkylään ei nauttinut enää sellaista sosiaalista arvonantoa kuin aiemmin.

SÄHKÖ JA TOIMEENTULO

Kaikissa, ainakin isoimmissa taloissa kylissämme oli 1920-luvun alkupuolella sähkövalo, joka oli pääasiassa saatu Padasjoen Sähkö Oy:ltä. Myllykselässä kuitenkin oman kylän koski jauhoi sähköä muutamalle talolle. Puhelimia oli kylässä myös joitakin. Ensimmäisten joukossa puhelin tuli luonnollisesti valtion virkataloon, Pellilään. Sen numero oli 3.

Toimentulua kylään toi maa- ja metsätalous. Leipävilja ja rehut hankittiin omilta pelloilta ja niityiltä. Karjaa oli runsaasti jokaisessa talossa ja yksi lehmä liki jokaisella mäkitupalaisellakin antamassa omavaraisuutta - maitoa ja voita.

Hevosia oli taloissa ja torpissa vähintään yksi tai joissakin isommissa taloissa viisi kuusikin, Pellilässä jopa seitsemän, ja lehmiä parhaimmillaan yli 20. Esimerkiksi Riukalle oli rakennettu 24 lehmän kivenavetta, joka on

edelleenkin pystyssä. Hevosia tarvittiin kaikenlaisissa maa- ja metsätalouden töissä, niinpä niitä oli koko pitäjässä yli 2000.

TYÖTAPOJA

Äinääläistet työskentelivät tiukasti maanviljelyksen parissa ja pitivät yleensä elintapojen puolesta vanhoista tavoista kiinni. Tämän vuoksi kylässä säilyi hyvin pitkään esimerkiksi kaskeaminen. Maatalouden uudistaminen alkoi kuitenkin hiljakseen edetä. Ensimmäisenä uudistumista tapahtui taloissa, joihin isäntä oli tullut vävynä edistyneemmästä naapuripitäjästä. Ainoa maatalouskoulutusta saanut oli J.E. Kirkola (ent. Nukari), joka oli kotoisin Hauholta. Kirkolan isäntä ja Lammilta kotoisin ollut Kalle Nikkilä hankkivat ensimmäisinä uusia maatalouskoneita tiloilleen. Kirkola aloitti isommassa mittakaavassa esimerkiksi ojitukset, vaikka hänellä oli vastassaan vankka kylän isäntien mielipide: ”ei Äiniän mies ojia tartte”. Kirkolassa aloitettiin myös laajemmin kylvöheinän viljely, jolloin isännät kyselivät, että ”heiniäkös työ meinnaatten Kirkolas syölä?” Nikkilän isäntä oli myös uudistusmielinen maanviljelijä ja sen vuoksi pian kyläläiset joutuivatkin unohtamaan talon vanhan pilkkanimityksen ”Nälkä-Nikkilä”.

KYLÄN SOSIAALISUUS

Iso-Äiniö oli hyvä esimerkki siitä, että täällä ei ollut suuria luokkaristiriitoja talollisten ja työväen välillä, eri väestöryhmät tunsivat päin vastoin yhteenkuuluvuutta. Kylässä järjestettiin ruis-, heinä- ja pellavatalkoita, kun tarvittiin apua oman työvoiman lisäksi. Hirsitalkoissa tuotiin tukkeja rakennusaineiksi asukkaille, joilta puuttuivat omat rakennusmateriaalit. Vuosittain toistuvia olivat puutalkoot. Niillä tarkoitettiin polttopuun ajoa sellaisille kyläläisille, joilla ei ollut omaa metsää. Puiden tarvitsija esitti talkookutsun ja huolehti kestityksestä. Kokonaisuudessaan puutalkoot olivat tärkeä osa kylän sisäistä sosiaalihuoltoa. Sähdinteosta jo ennalta arvattiin, että talkoot taitavat olla tulossa.

Sähdinteko oli muutenkin kylissämme suuressa arvossa. Tuota jaloa juomaa nautittiin niin häissä kuin hautajaisisakin. Tästä muistuttivat liki jokaisen talon takana sojottavat humalasalot. Humalan kukinnoista sai tarvittavat aromit ja lisäaineet sahtitynnynriin. Maltaat oli idätetty oman pellon ohrista ja kuivattu saunanlauteilla. Sähdillä selvittiin hyvin 1919 alkaneesta kieltolain ajastakin. Ja ainahan metsäkulmilla keitettiin sen verran pontikkaa, ettei täällä pulaan jääty.

Äinään seudun asukkaiden yhteydet kyliimme ulkopuolelle olivat vähäiset. Vääksyn kanavalla käytiin tietysti tarvittaessa lääkäri Rytkösellä ja apteekissa, jos tauti iski, sekä kirkonkylässä kirkossa ja hautausmaalla. Lähes kaikki avioliitot solmittiin pääosin kyliimme asukkaiden kesken. Muutto kylistä suuntautui lähinnä naapurikyliin. Käytännössä ainoa tästä poikkeava suunta oli Helsinki, jonne alueelta lähti jonkin verran väkeä työtä etsimään.

KOULU

Kiertokoulun jälkeen koulusivistystä oli täällä itsenäisyyden alussa tarjolla Myllykselän kansakoulussa, joka oli perustettu vuonna 1914. Kaikki kyläläiset eivät osanneet lukea tai kirjoittaa. Hyvin moni raapusti puumerkkinsä asiapapereiden alle. Esimerkiksi Kiliain Pakiston puumerkki oli K ja Juho Hentilän yksi L ylösalaisin ja toinen viressä nurinpäin, Andreas Riukka puolestaan piirteli X:n, jonka vasemmanpuoleiseen sakaraan veti vielä vaakaviivan. Kansakoulun jälkeinen oppi mahdollistui täällä vasta 1926, jolloin Vääksyn yhteiskoulu aloitti toimintansa.

YHDISTYKSET

Työväenyhdistys oli perustettu Iso-Äiniölle jo ennen Suomen itsenäistymistä vuonna 1904. Toinen merkittävä kyliimme väkeä yhdistävä oli nuorisoseura, joka aloitti täällä toimintansa 1917.

SUOJELUSKUNNAN PERUSTAMINEN

Syksyllä 1917 ryhdyttiin myös pitäjään puuhaamaan suojeluskuntaa. Marraskuun alussa 1917 Asikkalan kunnanvaltuusto kehotti kyläläisiä valitsemaan järjestysmiehiä, josta piti muodostaa omat suojeluosastonsa, kun levottomuudet ja mielivalta näyttivät pääkaupungista levinneen maaseudullekin. Vaikka aika oli lakkoilun takia levotonta, eivät suojeluosastot saaneet kuitenkaan suurta kannatusta.

Syksyllä työväki alkoi muodostaa järjestyskaarteja, koska se katsoi, että luokkataistelu oli kehittynyt sille asteelle, että täytyy käyttää tarvittaessa aseellistakin voimaa. Tampereella alkoivat punakaartien harjoitukset venäläisten aliupseerien johdolla. Sieltä toiminta levisi sitten ympäri maata. 14.11.1917 alkoi viiden päivän mittainen yleislakko. Eduskunta päätti 15.11. ottaa itselleen korkeimman vallan ja vahvisti kunnallis- ja työaikalait. Näin sosialistien ensisijaiset vaatimukset esimerkiksi 8 tunnin työajasta oli tyydytetty, mutta ammattijärjestö SAJ ja sosiaalidemokraattinen puolue eivät saaneet villiintyneitä lakkolaisia kuitenkaan rauhoittumaan. Murhat, pahoinpitelyt ja vangitsemiset jatkuivat, vaikka lakko julistettiin päättyneeksi 19.11.

ITSENÄISYYS

Suomen tasavalta oli muodollisesti siis olemassa 6.12.1917 lähtien. Todellinen itsenäisyys oli kuitenkin vielä hämärän peitossa. Vapaussota, kansalaissota, sisällissota, veljessota tai kapina – kutsukoon sitä nyt kukin millä nimellä tahansa, alkoi, kun laillisen hallituksen armeijan ylipäällikkö, kenraaliluutnantti Mannerheim määräsi 28. tammikuuta 1918 aloitettavaksi venäläisten sotilaiden aseistariisunnan. Silloin Suomessa oli vielä noin 40 000 venäläistä sotilasta.

MANNERHEIM

Mannerheim oli lähettänyt pyynnön Saksaan jääkärien saamiseksi kotimaahan ja tällä joukolla venäläiset riisuttiin ensiksi Pohjanmaalla aseista. Lähes 1900 nuorta miestä oli lähtenyt vuoden 1915 lopulla ja 1916 alkupuolella vai-vihkaa Saksaan itsenäisyyssaatteen innoittamana. Nämä siis tulivat takaisin jääkäreinä Mannerheimin joukoksi ja sittemmin valkoisen kaartin johtopaikoille ja muodostivat suojeluskuntalaisten kanssa Suomen sotaväen. Mielen-kiintoista on jääkäreiksi opiskelleiden sosiaalinen tausta: kolmekymmentä prosenttia heistä oli työläisiä, opiskeli-joita oli 15 prosenttia, maanviljelijöitä 14 prosenttia ja loput kaikenlaisista muista ammateista lähtöisin.

PUNAKAARTI

Samaan aikaan, kun sotaväki sai alkunsa, työväen järjestys- ja punakaartit yhdistettiin Suomen punaiseksi kaartiksi, joka aloitti Helsingistä luokkasodan porvarillisia vallanpitäjiä vastaan. Näin sota oli käynnistynyt punaisten ja valkoisten välisenä katkerana sisällissotana tammikuun lopulla 1918. Toukokuun puolivälissä verinen sota sitten päättyi valkoisten voittoon ja saman kuun lopussa Mannerheim luopui ylipäällikkyydestä.

ÄINÄÄ VAPAUSSODASSA

Äinään seudulta ei monikaan osallistunut varsinaisiin taistelutoimiin. Kaikkiaankin vain 70 Asikkalan miestä tais-teli valkoisten joukoissa. Saman suuruinen joukko oli tiettävästi myös punakaartilaisistaistelijoina. Kyläläisiämme oli ilmeisesti vain muutama mukana näissä joukoissa.

Äinään seutu selvisi vapaussodan taisteluista käytännössä ilmeisesti yhdellä kaatuneella. Hän oli Juho Vihtori Kir-kola, joka kaatui Kurhilassa. Toki kylän lävitse kulki kohti Padasjokea joukkoja, ensin punaiset ja myöhemmin val-koiset. Ainakin punaisten joukot leiriytyivät taloihin muonitettaviksi. Muistan hyvin, kun isoäitini kertoi, että sil-loin parivuotias enoni oli leikkinyt kivääreillä Pellilän tuvan lattialla punaisten pysähtyessä taloon ruokittavaksi. Varsinaista väkivaltaisuutta ja terroria kylämme ei joutunut kohtaamaan kummaltakaan osapuolelta.

Sodan päätyttyä punakaartilaisia vangittiin ja vietiin vankileireille, joiden ankeissa oloissa heitä kuoli yli 10 000 tauteihin ja nälkään, asikkalalaisia toistakymmentä. Yksi Tammisaaren vankileirille joutunut oli isoisäni veli Joen-niemestä kotoisin ollut Willehard Tuomaila. Hänen vaimonsa Amalia lähetti Helsingistä kirjeen, jossa pyysi iso-isääni Matti Sormulaa toimittamaan todisteet, ettei Willehard ollut punakaartilaisia, vaan hänet oli pakotettu mu-kaan. Ilmeisesti todisteet lähtivät ja riittivät, kun Willehard pääsi pois ja toimi elämänsä loppuun saakka taksimie-henä Helsingissä.

SOTA

Itsenäisyyden alkuvuosista lähtien kaikenlainen toimeliaisuus eteni hiljakseen kylissämme yleisen kehityksen myötä esimerkiksi liikenteen, kaupan ja maanviljelyksen alalla, kunnes runsaan parinkymmen vuoden kuluttua mustat pilvet kasaantuivat myös taivaalle. Alkoi talvisota ja sen perään jatkosota. Ne koettelivat todella rajusti koko Suomea ja myös Äinään seutua. Suruviestejä jouduttiin vastaanottamaan monessa kodissa. Niistä saa käsi-tyksen, kun käväisee Asikkalan sankarihaudoilla tai Iso-Äiniön Pro Patria -muistomerkillä.

Vapaussota oli jakanut suomalaisen yhteiskunnan pitkäksi aikaa kahtia: voittajiin ja voitettuihin. Oli kuitenkin suoranainen ihme, että talvisodan syttyessä kansamme löysi yhtenäisyyden, vaikka vankileirien katkeruudesta ja punaisten verisestä tappiosta ei ollut kulunut kuin parikymmentä vuotta. Kaikkialla itsenäisyyden alun haavat ei-vät ole kuitenkaan vielä kukaan parantuneet, tästä on Tampere oiva esimerkki. Siellä Mannerheimin patsas seisoo edelleen sankassa metsikössä kaukana keskustasta, ja sitä ei ole saatu useista yrityksistä huolimatta tuotua kes-kustaan, jossa sillä on ollut pelkkä jalusta odottamassa vuosikymmeniä.

100 VUOTTA

Itsenäisyyttä on nyt jatkunut 100 vuotta, ja Suomi on kehittynyt huimin harppauksin. Miten on käynyt Äinään seu-tumme? Se on tietysti ollut kehityksessä mukana, mutta valitettavasti kehitys ei ole viime aikoina ollut pelkästään myönteistä. Vuosikymmeniä täällä olleet postitoimisto-, kauppa- ja koulupalvelut ovat kadonneet, Äiniönjoen myl-lyt ja sahat ovat hävinneet. Kadonneet ovat pääosin myös kotieläimet, sotien jälkeen rakennetut navetat seisovat tyhjiään. Nuori väki on vanhuusväestön ohella suurelta osin siirtynyt asutuskeskuksiin palvelujen läheisyyteen. Uusia asukkaita ei tänne hevin saada, vaikka hyviä tontteja olisi tarjolla ja liikenneyhteydet toimivat.

Toivottavasti kaupungistuminen joskus pysähtyy, ja luonnonläheistä Äinään seutua asuinpaikkana arvostetaan. Seuraavan 100 vuoden kehitystä Suomessa voi kuitenkin vain arvailla. Kaikki riippuu siitä, mihin muu maailma on matkalla. Maailmanlaajuiset muutokset koskettavat jatkossa myös maamme - haluamme sitä tai emme. Heijas-tusvaikutukset ulottuvat Asikkalaan ja Äinään seudulle saakka.

Teksti: Pentti Etu-Seppälä

Lähteet: Asikkalan Historia: Yrjö Blomstedt,

Anna-Maija Oksan tutkielma Iso-Äiniön kylästä, Etu-Seppälän arkistot.

Joulukalenteri 2017

Äinään seudun joulukalenterissa oli tänä jouluna itsenäisyyspäivän ajan tapahtumien ja joululaulujen lisäksi luukkuja Pellilän kirjastossa, Aatun (Antero Valtola) laavulla, Pettisen glögi-illassa ja HilleRin-kahvilassa.

MATTI PIETINEN

Aatun laavulla on jouluinen tunnelma.

Tuomaanpäivän Joululaulut

Kylän odotettu Joululauluilta keräsi puolen salin verran Niemimäelle joulumielen hakijoita. Luotto kokoonpanolla Asko Leveäoja, Raimo Salmela ja Markku Kiljunen johtivat laulujen sävelten kulkua. Lapsivieraat juoksuttivat arpavoittoja pöytiin. Valmiiksi paistetun kinkun voitti joulupöytänsä vääksyläinen Keijo Rossi. Kyläyhdistyksen sihteeri Minna Pettinen jakoi joulun kiitoskukkia. Hän on hoitanut itsekin mallikkaan tarmokkaasti tehtäviään.

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Joulukoristekilpailuun osallistui kolme työtä. Äänestys suosi kaunistaja Jaana Niemimäen villalankakranssia.

Presidentinvaalit ja -kahvit

Tasavallan presidentin vaalien ennakoäänestys Pellilän kirjastossa 20. tammikuuta osoittautui mieleiseksi ja helpoksi tapahtumaksi omalla kylällä. Vaalihuoneen ovi kävi tiuhempaan tahtiin kuin viime syksyn kunnallisvaalien aikana. Kansalaisvelvollisuuden suorittamisen jälkeen halukkaat saivat siirtyä Penan Pubiksi kutsuttuun kahvilaan.

MATTI PIETINEN

Viihtyisän kahvilan tiskin takana äänestäjiä kahvittamassa jo tuttuun tapaan Leena ja Pentti Etu-Seppälä.

Asikkalan muita kiertäviä ennakoäänestyspaikkoja oli Koulutuskeskus Salpaus, Viitailan seuratalo ja Urajärven kylätalo "Usko" kolmen tunnin ajan. Iso-Äiniöllä kävi kiertävistä paikoista eniten äänestäjiä, 81 henkilöä. Toista vaalikierrosta ei tarvittu, kun vaalit ratkesivat historiallisesti ensimmäisellä kerralla Sauli Niinistön valintaan toiselle presidenttikaudelle.

TEKSTI: LIISA-MARJATTA PIETINEN

MATTI PIETINEN

Nina ja Timo Riukka vaalikahvilla, taustalla Pentti Etu-Seppälä.

Asikkala on Suomen liikkuvin kunta

Asikkalan kunta valittiin Suomen liikkuvimmaksi kunnaksi Urheilugaalassa 18. tammikuuta Helsingin Hartwall Areenalla. Sadan hakijan joukosta valikoitui ehdolle Asikkalan lisäksi Pudasjärvi ja Pieksämäki. Asikkalasta oli mukana juhlassa kaksi täyttä bussia ”liikkuvia asikkalalaisia”.

Kunnan tarjoamien liikuntapalveluiden lisäksi kuntalaisia liikuttaa Asikkalan Raikas, Asikkalan Voimistelu, Kalkkisten Kataja, Vesivehmaan Vire, Viitailan Kisa ja yksityiset liikuntaryhmien tuottajat. Senioreiden ryhmiä on sisägolfin, tanssin, vesijumppa-, kuntosalin, kahvakuulan, tuolijumppa-, venyttelyn ja tikanheiton. Äinään seudulta käy monia aktiivisia kuntosalilla. *Liikkuva Asikkala -esitteessä* on tarjolla kaikenikäisille jumppa- ja liikuntaryhmiä.

Paula ja Matti Rantanen juhlatunnelmissa Hartwall Areenalla Suomen koripallomiesten kanssa.

Useita ulkoliikuntapaikkoja on eri puolilla Vääkysyä, Kalkkisissa ja Vesivehmaalla. Kouluissa on kannustettu oppilaita ohjattuun liikkumiseen välitunneilla.

Äinäällä reippaat omatoimiset lapset hiihtävät, laskevat mäkeä ja pyöräilevät vapaa-ajalla monta kertaa päivässä kaikenlaisessa säässä. Suosittu keppihevos-harrastus on nähtävissä kylämaisemassa tallireissujen välipäivinä.

Jo perinteeksi muodostunut Pääsiäissunnuntain Munajahti keräsi niin aikuisia kuin lapsiakin ratkomaan Luontokeskuksen polun varrelle sijoitettuja arvoituksia. Lapsille oli luontoaiheisia ja aikuiselle Päijät-Hämeeseen liittyviä kysymyksiä. Reitti päättyi kotoisasti laavun makkaranuotiolle.

Markkinahiihto 11.2.2018

Latuverkostot ovat olleet loistokunnossa Äinään seudun peltoja kiertävillä laduilla. Lähes 50 urheilunystävää poikkesi Niemimäen ”mehuasemalle” taukoa pitämään. Asikkalassa oli monilla kyläpisteillä oheistapahtumia. Kurhilassa jopa Sauna-Timo maailman suurimman perävaunusaunan kanssa. Viitailalaiset ottivat varaslähdön jo lauantaina Viipurilaisen kotileipomom hiihtokilpailujen tiimellyksessä. Muita kohteita olivat Vääkysy, Salonsaari, Vähä-Äiniö, Kalkkinen, Urajärvi, Mustjärvi ja Vesivehmaa.

Kyläkokous 13.2.2018

Äinään seudun kyläyhdistyksen vuosikokouksessa valittiin uusia jäseniä riveihin. Kylän vallanvaltiikka eli puheenjohtajuus siirtyi Päivi Salojärven jälkeen ensikertalaiselle Vesa Porkolalle. Uusina jäseniä aloittavat Emma Murto, Juha Vaso ja Petri Pettinen. Entisinä yhdistyksessä jatkavat Aila Niemimäki, varapuheenjohtaja Tuula Aaltonen ja rahastonhoitaja Pirkko Lohtari. Sihteeri Minna Pettisen jatkokausi valitaan ensi vuonna.

Risto Nurminen kertoi Seurantalokattoremontin materiaali vaihtoehtoista ja rungon suoristamisesta. Rakennustoimikuntaan valittiin Risto Nurminen, Petri Pettinen ja Vesa Porkola. Kyläkirjatyöryhmän aineiston keruusta vastaa Liisa-Marjatta Pietinen.

Munajahti on kylän perinne

Uudet kyläyhdistyksen jäsenet 2018-2020

Kyläyhdistys 2018-2020 vasemmalta Tuula Aaltonen, Vesa Porkola, Petri Pettinen, Aila Niemimäki, Pirkko Lohtari, Minna Pettinen ja Juha Vaso. Kuvasta puuttuvat Emma Murto ja Liisa-Marjatta Pietinen.

Juha Vaso, Iso-Äiniö

1. Vuonna 1999
2. Ostettiin Karsillan kosken niskalta pieni mökki.
3. Sopeuduimme hyvien naapureiden tuella erinomaisesti.
4. Soitan vetopasuunaa big-bändissä ja Ottava -puhallinyhtyeessä sekä lauleskelen Con Fuogo -kamari-kuorossa.
5. Yhteisöllisiä aktiviteetteja lisää.
6. Lasten ja nuorten toiminnan tukeen lisää panostusta.

1. Milloin olet muuttanut kylälle?
2. Miten päädyit kylälle?
3. Miten olet sopeutunut kylälle?
4. Mitä harrastat?
5. Mitä asioita haluat kyläyhdistyksessä toteuttaa tai uudistaa?
6. Muuta?

Petri Pettinen, Iso-Äiniö

1. Kesällä 2012
2. Etsimme perheen kanssa maalta vanhaa maalais-taloa ja sellainen löytyi Rajasuontieltä.
3. Perheemme otettiin hyvin vastaan ja nopeasti pääsimme mukaan kylän tapahtumiin ja toimintaan.
4. Tällä hetkellä aika menee pitkälti talon remontointiin ja kunnossapitoon. Harrastan myös omien autojen ja koneiden korjausta. Pyöräilyä ja hiihtoa pyrin harrastamaan mahdollisuuksien mukaan.
5. Mielestäni suurin haaste on kylällämme säilyttää se elinvoimaisena ja saada uusia asukkaita kylälle.
6. Kaikki rohkeasti mukaan kylän toimintaan ja tapahtumiin.

Emma Murto, Vähimaa

1. Muutin kylälle vuonna 2015.
2. Löysin elämäni rakkauden täältä.
3. Olen tykännyt asua Vähimaassa. Kyläläiset ovat mukavia ja ovat ottaneet minut hyvin vastaan. Hypäys kaupunkilaisesta maitotilalliseksi on tuntunut hyvältä muutokselta.
4. Harrastan koirien kanssa tokoa ja näyttelyitä. Kasvatan pienimuotoisesti valkoisiapaimenkoiria.
5. Tutustun nyt ensin Kyläyhdistyksen toimintaan ja ihmisiin, niin mietin sitten, mitä uutta keksin.

Vesa Porkola, Iso-Äiniö puheenjohtaja

1. Olen muuttanut asumaan 1.6.2015 Iso-Äiniölle. Muutin Tampereelta, jossa ennätin asua edeltävät 13 vuotta. Kotipaikkakuntani on Kauhava, se sama mistä ruma vallesmannikin oli kotoisin. Itse asiassa hänen talonsa sijaitsee noin 1 kilometrin päässä kotitalostani.
2. Yleensä aidot ja hyvät asiat vetävät puoleensa. Tässä tapauksessa hyvistä asioista voimakkain veti palavasti puoleensa eli rakkaus voitti.
3. Olen sopeutunut ja viihtynyt hyvin. Luontomaiset ovat kauniit ja maasto on miellyttävän polveilevaa, vähän jopa eksoottistakin tällaiselle eteläpohjalaiselle.

4. Hikiliikunnan puolelta lentopallo, jossa saivat Äinään Äijät minun puhutuksi joukkueeseen, onnekseksi. Miellyttävien miekkosten seurasta sekä mukavia peli-iltoja olen saanut kokea. Kilpaharrastuksena pelaan Dartsia. Olen onnekas, sillä Asikkalassa asuamme ehdottomasti menestyksekkäin kilpadart-sari, Marko Kantele.

5. Osallistuin ensimmäistä kertaa kyläyhdistyksen kokoukseen ja sain aimo annoksen uutta tietoa itseltäni. Haluan ylläpitää ja tukea alueemme viihtyisyyttä ja elinvoimaisuutta. Haluan olla mukana kehittämässä jotain uutta ja kivaa meille kaikille.

Liisa-Marjatta Pietinen, Iso-Äiniö Äinämöinen-kylälehti ja kyläkirjatoimikunta

1. Kesällä 1984 muutin kylälle.
2. Tulin Kyöstilän tilalle Matin vaimoksi.
3. Elämä kuljetti mukanaan ja maailma on siinä samalla muuttanut muotoaan.
4. Hiihtoa, pyöräilyä ja suunnistusta. Äinämöisen lehtityö alkoi osaltani elokuussa 2014. Työssä on mielenkiintoisinta eri vaiheet mutta erityisesti taitto.
5. Vuorovaikutus ja yhteistyö kylälaisten kanssa. Tehdään yhdessä tapahtumia.
6. Jäsenten vaihdos tuo uusia ideoita.

Kyläyhdistyksen jäsenistössä aloittaa viisi uutta jäsentä. Liisa-Marjatta Pietinen valittiin varsinaiseksi jäseneksi vasta johtokunnan kokouksessa maaliskuussa yhden puuttuvan tilalle.

Seikkailu kutsuu, Hilja

TEKSTI JA KUVA: LIISA-MARIJATTA PIETINEN

Heidi Viherjuuri lukee Asikkalan kirjastossa toisen lastenkirjansa *Seikkailu kutsuu, Hilja* katkelmia.

Asikkalan kirjastossa vietettiin 10. maaliskuuta Heidi Viherjuuren (ent. Tervo) toisen lastenkirjan *Seikkailu kutsuu, Hilja* julkaisutilaisuutta. Aikuisvoittoista kiinnostunutta yleisöä oli runsaasti paikalla ja lapset osallistuivat kyselemällä tulevien kirjojen tapahtumista. Kirjastovirkailija Päivi Joentausta toivotti tervetulleeksi ja esitti myös joukon kirjaa koskevia kysymyksiä Heidille. Kustannus-Mäkelän edustaja luki kirjailijan lähettämän ensimmäisen kontaktikirjeen ja kiinnostui heti Hilja-kirjan käsikirjoituksesta. Kuvittaja Nadja Sarell piirsi kirjan hahmoja ja yleisölle myös potrettikuvia. Lapset heittivät palloja koriin, kuten huvipuiston kertomuksessa tehtiin.

Hilja ja vihreän talon kesä, ensimmäinen kirja ilmestyi viime syksynä. Kolmas, koulua käsittelevä kirja on jo hyvällä alulla.

Seitsemänvuotiaan Hiljan seurassa ei tule aika pitkäksi! Syyslomalla hän valloittaa Martti-serkun kotikulmat. Vihdoin koittaa pitkään odotettu loma, ja Hilja pääsee Martin luo kaupunkiin. Mansikkatädin Volvoon pakkautuvat tädin, Hiljan ja pikkusisko Taimin lisäksi myös naapuruston mainiot rouvat - Sadetakkimummo ja Valkoherukkamummo. Matkatavaroiden päälle asetellaan vielä tuliaisukut ja seikkailu voi alkaa! Kaupungissa on paljon nähtävää, ja tässä seurassa sattuu ja tapahtuu, vaikka mentäisiin vain tavalliseen tavarataloon, museoon tai metroajelulle. Liikenne aiheuttaa omat kommervenkkinsä, mutta onneksi mummot ovat nopeita reagoimaan. Jännittäviä ja pelottaviakin hetkiä tulee vastaan, niin kuin silloin, kun öinen krokotiili häiritsee Hiljan unia. Neuvokas Sadetakkimummo keksii Pelkokerhon, jossa jokainen voi jakaa omia huolenaiheitaan. Jaettuna asiat pelottavat aina vähän vähemmän. Vieraiden ansiosta Martti-serkku tutustuu alakerran naapuriinsa, ja tavataanpa loman aikana myös tutut herrat, Olavi ja Max. Vai pitäisikö sanoa Tango-Olavi ja Vampyyri-Max... Syyslo-ma huipentuu upeisiin juhliin, joita vietetään tanssin pyörteissä super-Hiljan valvovan katseen alla.

Lähde: Asikkalan kirjaston nettisivu

LIISA-MARIJATTA PIETINEN

Myllyt, sahat ja pärehöylät Äiniönjoen varrella

Vähimaata lukuunottamatta Äinään seudun kyliä on yhdistänyt mukavasti Äiniönjoki. Sen varrelle oli vuosisatojen saatossa syntynyt myllyjä, joiden avulla pystyttiin viljaa jalostamaan jauhoiksi. Sata vuotta sitten toiminnassa olivat Iso-Äiniöllä Uusimylly, Karjasillan eli Karsillan mylly, Kylän mylly ja Alahanmylly. Myllyksellässä toimi kaksi myllyä ja Joenniemessä yksi. Iso-Äiniön Kylän mylly jauhoi yhteisten maiden osakkaiden viljaa heti maantiesillan alapuolella olevassa Pellilän koskessa. Muut Äinään myllyt olivat sellaisia, joissa jauhatukset korvattiin myllärielle viljana tai rahana. Vähimaalaiset jauhattivat viljansa Myllykolussa olleessa myllyssä, jonne kulki tie Hevonpään mäen kautta. Samaa tietä kulkivat myös Vähimaan koululaiset Myllykselän kouluun.

*Pentti Etu-Seppälä
osa juhlapuheesta 6.12.2017*

ISO-ÄINIÖ

1. Uusi mylly

LIISA-MARJATTA PIETINEN

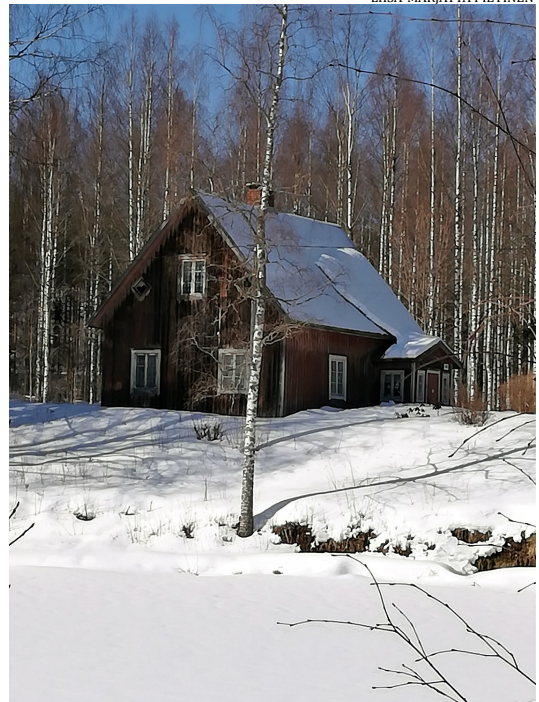
Uuden mylly tuvan viimeiset vakituiset asukkaat olivat Esko ja Anelma Oksanen.

Uuden myllyn sauna, jota käytettiin myös riihenä ja mallassauna. Rakennettu vuona 1904. Kuva: A-M Oksa 1969

2. Karjasillanmylly/Karsillanmylly 1788, saha ja pärehöylä

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Myllyäri Helge Lehtisen entinen talo.

Vuonna 1914 on myllärinä ollut Heikki Ahonen. 50-luvulla myllärinä toimi Helge Lehtinen isänsä kanssa. Mylly ja sahapuoli toimi vuoteen 1967.

- Kuusi-, mänty- tai haapapuusta tehtiin Karsillan käsikäyttöisellä pärehöylällä aitan kattoon uudet päreet.

- Varasäkkiä ei tarvittu ottaa mukaa. Myllyssä viljäsäkinä otettiin kapallinen jyviä (5,5 tai 4,58 litraa) maksuksi ja sen lisäksi vielä tullimaksu, Lauri Pietinen muistelee.

Kylän mylly eli Ylämylly sijaitsi Äiniön joessa noin 20 metriä maantien sillasta alaspäin. Se oli vanha iirikattoinen rakennus. Toisella rannalla Jokelan lato. Kuva: T. Vuorela 1939

3. Kylänmylly/ylämylly/yhteismylly

Myllyn tontilla oli myllärin tupa, navetta, lato ja sauna. Huoneet olivat käytössä myllärinä olo ajan ja samoin vieressä oleva pelto. Myllärin oli annettava jauhattajan oleskella tuvassaan. Viimeisin mylläri Viljam Humpila kaatui sodassa. 30 osakkaan mylly purettiin 1940-luvun lopulla.

Lähde: Suomalainen kylä/Anna Kirveennummi ja Riitta Räsänen

1633 Perttu tuomaanpojalla oli 12 taloa Iso-Äiniöllä jauhatuspiirissä

1797 Iso-Äiniöllä oli 2 jalkamyllyä keväisin

1900 Aleksei Bomanin (edellisen myllärin poika) Iso-Äiniön yhteismyllyn arentisopimus litroina 24.8.1900-1910

Iso-Kokkola 20, Honkala 15, Hevonpää 20, Humpilat 15, Nikkilät 20, Rähälä 15, Hentilä 20, Tuukkala 15, Pellilä ja Kirjola 25, Paavola 20, Mäkelä ja Uusi-Pietilä 25, Wanha Pietilä 15, Kyöstitä 15, Pakisto 15, Kirkola ja Inkilä 20 ruista, polttopuita kuorma keskipalstalta ja tarvikkeita myllyn korjaukseen.

Varhaisin tieto Iso-Äiniöstä on vuodelta 1488 koskien Äinäänjoessa olevaa myllyä. Se oli kyläläisten oma eli yhteismylly. Kyläkuntien yhteismyllyt näyttivät olleen tavallisia Asikkalassa. Iso-Äiniön kylässä oli mylly, jossa osakkaina oli kolmattakymmentä taloa.

Mylly oli velvollinen jauhattamaan osakkaiden jyvät kertakaikkisesta maksusta, joka oli 10 vanhaa kappaa viljaa äyrinmaalta. Kukin talo jauhatti tavallisesti kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä. Mikäli aikaa jäi, sai mylläri jauhattaa muidenkin kuin osakkaiden viljaa, mistä työstä hän sai ottaa tullin (kappa tynnyriltä).

Jauhattaessa piti talosta panna yksi mies myllärin apulaiseksi. Mitään erikoista jauhatusjärjestystä talojen kesken ei tunnettu. Kukin osakas toi myllärin palkan mukanaan jauhattamaan tullessaan. Aikaisemmin lienee mylläri käynyt keräämässä palkkansa joulun edellä saaden tällöin lisäksi kaikenlaista paraseelia.

Kun myllyssä piti suorittaa rakennustöitä, toivat kyläläiset rakennusaineet. Myllyn korjauksia varten oli sitä paitsi erikoinen myllykassa, johon pantiin kylän sikopiirissä asuvien itsellisten vuokramaksut. Jos myllykassa ei riittänyt korjausmenoihin, suorittivat talot lisämaksun. Myllykivet osti kylä.

*sikopiiri = yhteismaalla
Käsityöläiset saivat asua kylän yhteismaalla.
parseeli= lihaa, juhla aikoina ruokaa*

*Lähde: 6: Hämeen elämää ja oloja/
Hämäläis-Osakunnan kotiseutukerho 1934*

*Andersinin mylly eli Alamyylly. Oikealla Andersinin sauna.
Kuva: T. Vuorela 1939*

4. Alamyylly/Alahanmylly/Andersinin mylly, saha ja pärehöylä

Mylly oli yksityinen omavaraismylly. Sahalla sahattiin lautoja ja lankkuja. Pärehöylällä tehtiin kattopäreitä.

Lind eli Silberbergin talo rakennettu 1860-70.

K. Andersin nimissä mylly on ollut vuonna 1914. Toimi Andersin (1917-2007) jauhoi 1960 luvun alkupuolelle asti.

LIISA-MARJATTA PIETINEN

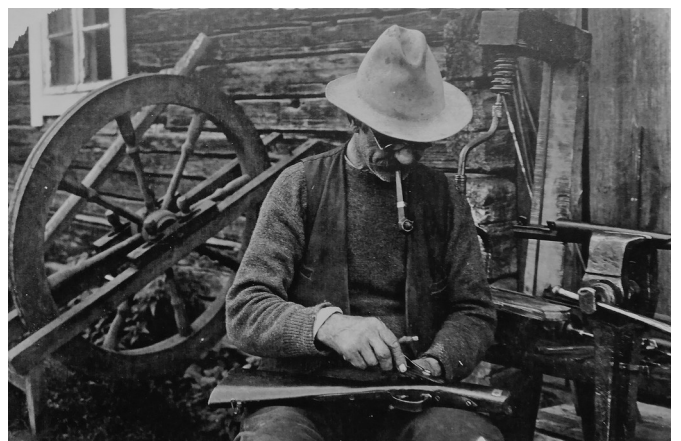

Andersinin mylly- ja saharakennus.

MATTI PIETINEN 2017

Andersinin myllyn vesikourun jäänteitä.

Aleksi Boman (1871-1959). Kuva: T. Vuorela 1939

MYLLYKSELÄ

1633 Markus heikinpojan putromylly Myllykselässä, joka maksoi veroa 2 tynnyriä. 5 taloa Myllykselästä, 6 taloa Vähimaan taloa kävivät myllyssä.

1633 Aukusti Kustaanpoika Myllykselässä

Bomanin mylly. Kuva: T. Vuorela 1939

6. Bomanin mylly/Manterimylly

Aleksei Boman oli ensin myllärinä Iso-Äiniöllä, hänen vaimonsa koti oli siellä. Sen jälkeen Boman siirtyi Myllykselään, jota kutsuttiin Manterimyllyksi.

Mylly oli alakoskessa usean talon omistama kylän yhteismylly, siinä oli vesipyöräratas. Isoin käyttäjä oli Peltomaa, muita käyttäjiä olivat Pirttilä, Tupala ja Boman. Osia on löydettävissä maastosta, kuten myllynkivi.

7. Riukan tullimylly 1793

Yksityinen ratasmylly (runsaan veden aikaan) Mylläreinä vuonna 1797 oli Sipi Riukka ja vuonna 1914 on mainittu Adolf Riukka. Perikunta myi Riukan tullimyllyn Salolle vuonna 1913-14, jonne Riukat siirtyivät jauhattamassa.

8. Koskuvin mylly

Koskuvilla oli vesiratasmylly ja pärehöylä. Eemeli Koskuvi hoiti ennen sotia ja Severi Koskuvi (1922-2018) jatkoi työtä isänsä jälkeen. Hirsirakenteinen mylly purettiin 1938 ja tehtiin laudasta, kuten uusi asuinrakennus.

Lähde: Esko Riukka, 5-8 myllyt

Myllykolunsilta

5. Salon/Myllykolun mylly ja pärehöylä

Jauhattamisen lisäksi sähköä riitti Salon myllyltä koululle, Peltolaan, Pirttilään ja Tuukkalaan. Imatran Voiman sähkö tuli Myllykselään 1942.

Salonsaaresta ja Särkijärveltä asti kävivät myllyllä, kun siellä oli apilanhankauslaite ja pellavaloukku.

Vähimaalaiset jauhattivat Myllykolussa. Talolliset rakensivat myös myllyn Myllyjokeen ja eivät maksaneet tullia.

LIISA-MARJATTA PIETINEN 2014

JOENNIEMI

LIISA-MARJATTA PIETINEN

1500 -luvulla
myllyä hallinnoi
Henrik Sigfridin
poika.

Vuonna 1633
Olavi Dufvan
rälssimyllyn jau-
hatuspiiriin kuu-
lui kolme Pulkki-
lan taloa ja
muutamia Pa-
dasjoen talon-
poikia.

Joenniemen
mylly

9. Joenniemen mylly/Joiniemen mylly, saha, höylä ja pärehöylä

Vanhin historiallinen löydös on soikea tuluskivi rautakaudelta. Kylän koskella ja myllyllä on oma historiansa. Myllyn tiedetään olleen olemassa jo 1570-luvulla, toisen tietolähteen mukaan jo 1400-luvulta vuoteen 1964 asti. Vuonna 1633 se tunnettiin Olavi Dufvan rälssimyllynä. Vuonna 1640 sopimuksessa sanottiin, että mylly ikimuistoisista ajoista (1575-) lähtien oli ollut Joenniemen ja Vähä-Äiniön yhteinen, ja että Joenniemen myllyvuoroa oli 4 vrk ja Vähä-Äiniön 11 vrk. Henrik Sigfridinpojan aikana kylien välillä oli 1689 riitaa myllyn käytöstä.

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Joenniemen myllytupa on kylän yhteismaalla.

Myllystä muistellaan käydyn vaihtokauppaa: koska vähä-äiniöläiset saivat jauhaa jyviä myllyssä, vastaavasti joenniemeläiset saivat käyttää vähä-äiniöläisten kalavesiä. Tarinoiden mukaan koskessa oli oma voimalaitos, joka tuotti sähköä kylän tarpeisiin

päivän aikana. Joenniemen ylellisyytenä olivat katuvalot 1960-luvulla.

Lähde: Asikkalan historia/Äinään seudun nettisivu

Myllärinä Emil Katila (1869-1949) toimi Joenpolven eli Katilan myllyssä. Viljo Katila oli viimeinen mylläri aina vuoteen 1964 asti.

Maanviljelysneuvos Martti Suntela (1903-1999) vähä-äiniöläisenä huolehti myllytuvan kunnostukseen apurahoja Asikkalan kunnan kautta.

10. Anttilan mylly, saha, höylä ja pärehöylä

Anttilan mylly-, saha-, höylä- ja pärehöyläyrityksessä oli töissä Väinö Kallioinen, Arvi Jokiranta ja kesäpoikia. Pajalla poltettiin sahalla tulleita rimoja, muistaa Esko Riukka.

Anttilan mäelle oli aikomus tehdä saha, joka olisi sahannut puuta samaan yhteyteen tulevalle ikkuna- ja ovitehtaalle. Hanke jäi sokkelivaiheeseen, kun Anttilan vävy Alpo Savunen muutti muualle. Perustukset ovat vielä nähtävissä.

Myöhemmin Valerie Anttila myi yrityksen Oiva Riihimäelle (s.1916). Riihimäen saha ja höylä muutti kuivalle maalle vaihtelevien vesimäärien vuoksi. Antero Valtola jatkoi enonsa työtä jonkin aikaa.

Lähteet: Pentti Etu-Seppälä, Martta Oksanen, Aila Niemimäki, Lauri Pietinen, Esko Riukka, Äinään seudun nettisivut, Hämeenmaa/Härmäläis-Osakunnan kotiseutukerho 1934, Suomalainen kylä/Anna Kirveennummi ja Riitta Räsänen, A-M Oksan Iso-Äiniön kylän tallenteet, Asikkalan historia/Yrjö Blomstedt, Kotiseutomme 2005-2006 (Asikkala, Hartola, Padasjoki, Sysmä)

Lisää tietoa ja tarkennuksia myllyistä tulee kyläkirjaan.

Pilkkikilpailut 18.3.2018

Talassaaressa

Suurin kala: Anne Tommo 147

MIEHET:

1. Rantala Kalevi 3108
2. Korpeinen Eero 2836
3. Ahonen Hannu 2603
4. Mantsinen Jukka 2423
5. Lehtinen Petri 2375
6. Niemimäki Janne 2115
7. Arkko Heikki 1965
8. Manninen Mika 1955
9. Lehtinen Juhani 1758
10. Niemimäki Paavo 1737
11. Ryynänen Armas 1438
12. Saarikko Tarmo 1377
13. Kulmala Joonas 13201
14. Humpila Asko 1088
15. Risto Sakari 994
16. Torssonen Vesa 977
17. Aaltonen Kari 885
18. Mattelmäki Johannes 781
19. Salojärvi Matti 749
20. Kämpelä Kauko 691
21. Lamminpää Erno 596
22. Kämpelä Kyösti 562
23. Lohtari Petri 514
24. Lehtonen Markku 455
25. Riukka Akseli 291
26. Viljaniemi Kari 255
27. Hirvonen Ari 240
28. Humpila Juhani 130
29. Juntunen Kari 77
30. Rossi Keijo 72
31. Honkala Arto 46
32. Salojärvi Arto 33
33. Lehtinen Seppo 27
- Aaltonen Keijo -
- Lehtinen Oiva -
- Sipilä Hannu -

NAISET:

1. Mantsinen Maija-Liisa 2872
2. Niemimäki Aila 1736
3. Frilander Marja-Liisa 1651
4. Kinnunen-Salojärvi Irma 1495
5. Korpeinen Arja 1312
6. Ahonen Tuula 997
7. Ahola Pirkko 622
8. Kämpelä Kaisa 595
9. Soilu-Lehtinen Annemari 531
10. Tommo Anne 331
11. Etu-Sihvola Kati 327
12. Aaltonen Enni 298
13. Lahtinen Laura 105
14. Jaatinen Anne 98
- Setälä Sari -

LAPSET/NUORET:

1. Kulmala Jerry 242
2. Hirvonen Joonas 197
3. Kasurinen Oiva 177
4. Lohtari Jessica 68
- Pettinen Cindy -

Länsi-Asikkalan martat ry

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Martta-astioiden vuokrausta

Täydellinen ruokailu- ja kahviastiasto valmistukseen ja tarjoiluun.

Panttimaksu 20-50 €

Tiedustelut ja varaukset:

Minna Pettinen 050 3590 099

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Länsi-Asikkalan Marttaillat pääsääntöisesti kuukauden viimeisenä maanantaina.

Oman kylän kirjastoa kannattaa käyttää

Pellilän kyläkirjasto on tarjonnut ympäri vuoden monipuolista luettavaa Äinään seudun kaikenikäisille ihmisille jo kolmen vuoden ajan. Kirjaston hyllyiltä löytyy kirjoja jokaiseen makuun: dekkareita, elämäkertoja, sotahistoriaa, kotimaisia romaaneja ja käännöskirjallisuutta maailman huipulta, tietokirjallisuutta sekä urheiluun, musiikkiin, taiteisiin, runouteen, ruokaan ja yhteiskuntaan liittyvää kirjallisuutta. Lainata voi myös eri kielten sanakirjoja ja matkakirjoja sekä elokuvia.

Kirjaston valikoimia täydennetään koko ajan uusilla ajankohtaisilla kirjoilla: Finlandia- ja nobelpalkittuja kirjoja, uusia Suomen sotiin liittyviä kirjoja, kiinnostavia kotimaisia ja käännöskirja-uutuuksia sekä nuorten ja lasten ajankohtaisia kirjoja. Esimerkiksi naisten suosiman Enni Mustosen kirjat löytyvät kaikki Pellilän kirjastosta, ja uusia ostetaan sitä mukaa, kun Enni niitä julkaisee.

Kirjaston vakituisten käyttäjien joukko on edelleen pieni, mutta kirjastosta periaatteessa kiinnostuneita tuntuu olevan huomattavasti enemmän. Eri yhteyksissä ihmiset toteavat, että kirjastossa pitäisi tulla käymään... Tammikuun presidentinvaalien ennakkoäänestyspaikkana Pellilän kirjasto tarjosi samalla yli 80 äänestäjälle mahdollisuuden nähdä kylän oma lähikirjasto. Siitä seuraavan askeleen pitäisikin olla käynti oikeasti tutustumassa kirjaston tarjontaan ja ehkä lainaamaan mieleisiä kirjoja. Kirjasto on avoinna vuoden ympäri joka toinen torstai klo 16-19 muutamaa lomaviikkoa lukuunottamatta. Kirjastopäivistä ilmoitetaan Äinämöisen lisäksi kyläyhdistyksen internet- ja facebook-sivuilla sekä Äinään seudun infokeskuksen taululla ja vastedes myös kylän omilla infotauluilla.

Leena Etu-Seppälä
Pellilän kirjasto
puh. 044 9675156
leena.etu-seppala@luukku.com

Pellilän kyläkirjasto
Tuukkalantie 12, 17450 Iso-Äiniö

Asikkala-kirjallisuus talteen

Kirjastoon tarjotaan usein kirjalahjoituksia, kun omia kirjahyllyjä putsataan. Koska kirjastomme on jo nyt varastoja myöten täynnä, lahjoituksia otetaan vastaan vain harkitusti. Ainoa selvä kirjallisuusalue, jota haluamme kasvattaa, ovat Asikkalaa koskevat ja omiin kyliimme liittyvät kirjat. Kaikkea tätä materiaalia otamme ilolla vastaan.

Lomalaiset ja vapaa-ajanasukkaat kirjaston käyttäjiksi

Pellilän kirjasto palvelee niin vakituisia kuin vapaa-ajanasukkaita ja lomalaisiakin. Tervetuloa joukkoon, hyvää kesälukemista on taatusti tarjolla. Lähikirjasto on myös kesälomalaisen onni!

Kirjastomme koko synty ja toiminta perustuvat vapaaehtoisuuteen. Kirjojen ystävinä ja aktiivisina lukijoina haluamme tarjota kyläläisille samat mahdollisuudet nauttia kirjojen maailmasta. Käyttäkää näitä mahdollisuuksia hyväksenne!

Kevään ja kesän 2018 aukioloajat

to 12.4. klo 16-19
to 26.4. klo 16-19

to 17.5. klo 16-19
to 31.5. klo 16-19

to 14.6. klo 16-19
to 28.6. klo 16-19

to 12.7. klo 16-19

to 2.8. klo 16-19
to 16.8. klo 16-19
to 30.8. klo 16-19

Voit tehdä haastatteluja, tiedottaa kirjahankkeesta ja innostaa kylillä. **Kerro, ketä on jo kysytty!** Kyläkirjasta on tarkoitus tehdä selkeä ja helppolukuinen kylien menneitä asioita käsittelevä teos. Aineistot ja valokuvat: pietinen.liisa@gmail.com

Äinämöinen 1/2018

Haastattelu, kuvat, tekstit ja taitto: Liisa-Marjatta Pietinen

Oikoluku: Eveliina Markkinen ja kyläyhdistyksen jäsenet

Äinämöinen ilmestyy huhti-, elo- ja joulukuussa. Lisäaineisto 15.3., 15.7., 15.11. mennessä toimitukseen.

Painos: 260 kpl

Painotyö:

Lahden Väriasemointi Oy

**KYLVÖSIEMENEN
SIUNAAMINEN
ke 6.6. 2018, klo 18**

Perttulan tilalla
Emma ja Juho Murrolla
Vähimaantie 119
Perunavellitarjoilu.

Asikkalan ev.lut. seurakunta

KYLÄTOIMIKUNNANJÄSENET 2018

Vesa Porkola (puh.joht.) Yhdystie 18 as. 2 046 9507 810
vesa.porkola@gmail.com

Tuula Aaltonen (varapuh.joht./wb) Härkämäentie 83 040 9002 953
tuula.oma@gmail.com

Minna Pettinen (sihteeri/fb) Rajasuontie 305 050 3590 099
minna.pettinen@elisanet.fi

Pirkko Lohtari (rahastonh.) Padasjoentie 570 044 306 3667
pirkko.lohtari@phnet.fi

Aila Niemimäki Kukkuramäentie 51 040 4172 235
ailajapaavo@outlook.com

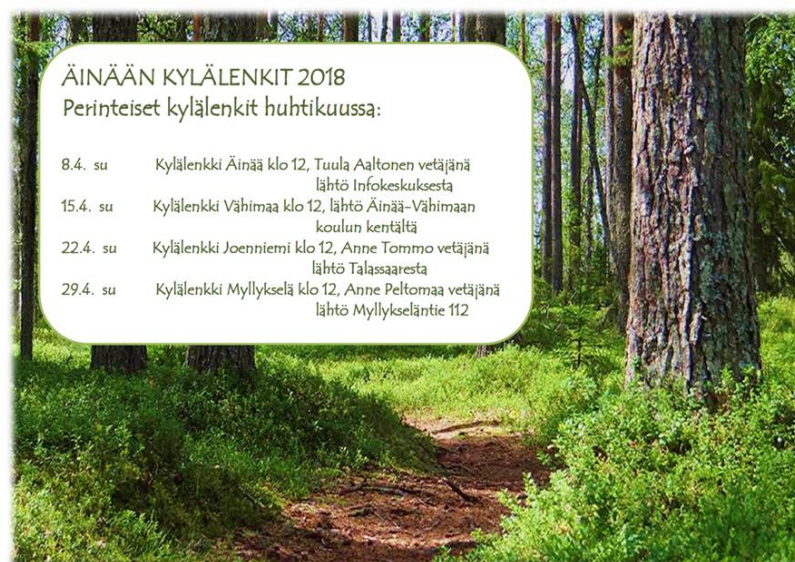
Petri Pettinen Rajasuontie 305 0400 158 247
petri.pettinen@elisanet.fi

Juha Vaso Karsillantie 98 050 5265 990
juha.vaso@pp.phnet.fi

Emma Murto Vähimaantie 119 041 5366 889
emma.piispanen@gmail.com

Liisa-Marjatta Pietinen Yhdystie 8 050 3562 464
(Äinämöinen/kyläkirjatoimikunta)
pietinen.liisa@gmail.com

Äinämöinen-lehti ilmestyy alueen postilaatikoihin huhti-, elo- ja joulukuussa. Aiemmin ilmestyneet lehdet ovat luettavissa
<https://www.ainaanseutu.net/>

ÄINÄÄN KYLÄLENKIT 2018

Perinteiset kylälenkit huhtikuussa:

8.4. su	Kylälenkki Äinää klo 12, Tuula Aaltonen vetäjänä
lähtö Infokeskuksesta
15.4. su	Kylälenkki Vähimaa klo 12, lähtö Äinää-Vähimaan
koulun kentältä
22.4. su	Kylälenkki Joenniemi klo 12, Anne Tommo vetäjänä
lähtö Talassaaresta
29.4. su	Kylälenkki Myllykselä klo 12, Anne Peltomaa vetäjänä
lähtö Myllykseläntie 112

TAPAHTUMAT 2018

Tammikuu

la 20.1. **ENNAKKOÄÄNESTYS**, Pellilän kirjastolla klo 13-16

Helmikuu

su 11.2. **MARKKINAHIIHDOT**, Niemimäessä klo 10-14
ma 12.2. **KYLÄILTA JA KYLÄYHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS**, Niemimäellä klo 18-20
su 25.2. **KYLÄKINKERIT**, Pietisillä klo 13-15

Maaliskuu

su 18.3. **PILKKIKISAT**, Talassaaressa klo 10

Huhtikuu

su 1.4. **ÄINÄMÖINEN 1-2018 ilmestyy**
su 8.4. **MUNAJAHTI**, Luontokeskuksessa klo 12
su 15.4. **KYLÄLENKIT**, Äinää klo 12 lähtö Infokeskuksesta
su 22.4. **KYLÄLENKIT**, Vähimaa, klo 12 lähtö Äinää-Vähimaan koulun kentältä
su 29.4. **KYLÄLENKIT**, Joenniemi, klo 12 lähtö Talassaaaresta
KYLÄLENKIT, Myllykselä, klo 12 lähtö Myllykseläntie 112

Toukokuu

su 1.5. **VAPPUTULET LUONTOKESKUKSESSA**, Karsillantie 97, klo 13

Kesäkuu

ke 6.6. **KYLVÖSIEMENEN SIUNAUS, klo 18** Perttulan tilalla, Vähimaantie 119
su 10.6. **ÄINÄÄN KYLÄMARKKINAT**, Seurantalolla Iso-Äiniöllä,
Myllykseläntie 27, klo 12-15
ma 18.6. **LAULUILLAT**, Tupalan talomuseossa, klo 18-20

Heinäkuu

ke 18.7. **VANHAN AJAN TANSSIT**, Iso-Äiniön seurojentalolla
Myllykseläntie 27, klo 19
ma 30.7. **LAULUILLAT**, Tupalan talomuseossa, klo 18-20
EKOBUSSIRETKI KESÄTEATTERIIN, lisätietoa lähempänä

*Osallistu rohkeasti
talkoolaiseksi
kylän tapahtumiin*

Elokuu

ÄINÄMÖINEN 2-2018 ilmestyy

Syyskuu

la 8.9. **NÄKEMIIN KESÄ!** Lyhtyjen yö Luontokeskuksessa, Karsillantie 97, klo 20
12.-16.9. **ÄINÄÄN KIRJAPÄIVÄT**, Niemimäessä, tarkempaa tietoa elokuun Äinämoisessä

Joulukuu

JOULUKALENTERI
OHJELMALLINEN JOULULAULUILTA Niemimäessä
ÄINÄMÖINEN 3-2018 ilmestyy

Tarkempia tietoja tilaisuuksista:

- ✓ kylän ilmoitustauluilla
- ✓ nettisivuilla www.ainaanseutu.net
- ✓ facebook- ainaanseutu
- ✓ Äinämoisessä
- ✓ Asikkalan kesälehdessä ja Päijät-Hämeen kylälehdessä